

LIBRIS

Coperta și tipărire © 2014 de Sonia Choquette
Oriģinalna knjiga je bila objavljena u SAD-u
Mojim jezikom Hrvatski jezik je bio u
www.soniachoquette.com

Sonia Choquette

Coperta și tipărire © 2014 EDIȚURA FOT YOU

ÎN DRUM SPRE CASĂ

Un pelerinaj de la umilință până la vindecare

ISBN 978-606-632-082-8
EAN 9786066320828
Tipărită în România de la Monică Iancu

TelFax: 0311/662 63 33
Locul de birou: 0234 715 662; 0234 715 091
e-mail: iotovan@geamira-tot-you.ro
website: www.geamira-tot-you.ro
Facebook: https://www.facebook.com/GeamiraTotYou
Instagram: https://www.instagram.com/GeamiraTotYou
Twitter: https://twitter.com/GeamiraTotYou

Editorial publicațiile comunității din România
București, 2016

Cuprins

Cuvinte de apreciere pentru	
În drum spre casă	5
PREFĂTĂ	9
Moarte	13
Humpty Dumpty	18
Spirala descendentă.....	25
Un pelerinaj?.....	28
Decizia	34
Pregătirea	37
Două rucsacuri și numărătoarea inversă	46
Scăpând de presiune.....	53
Împachetatul.....	55
Ultima noapte acasă	58
De la Chicago la Paris.....	62
Pe locuri, fiți gata.....	68
Ziua 1. De la Saint-Jean-Pied-de-Port până la Roncesvalles 26 km	77
Ziua 2. De la Roncesvalles până la Zubiri 22 km.....	87
Ziua 3. De la Zubiri până la Pamplona 20 km.....	99
Ziua 4. De la Pamplona până la Puente la Reina 23 km.....	111
Ziua 5. De la Puente la Reina până la Estella 21 km.....	122
Ziua 6. De la Estella până la Los Arcos 20 km.....	131
Ziua 7. De la Los Arcos până la Logroño 26 km.....	144
Ziua 8. De la Logroño până la Nájera 30 km.....	149
Ziua 9. De la Nájera până la Santo Domingo de la Calzada 21 km	156

Ziua 10. De la Santo Domingo până la Belorado 22 km	164
Ziua 11. De la Belorado până la San Juan de Ortega 24 km....	171
Ziua 12. De la San Juan până la Burgos 22 km	186
Ziua 13. De la Burgos până la Hornillos del Camino 20 km...	192
Ziua 14. De la Hornillos del Camino până la Castrojeriz 18 km	199
Ziua 15. De la Castrojeriz până la Frómista 25 km	205
Ziua 16. De la Frómista până la Carrión de los Condes 19 km	213
Ziua 17. De la Carrión până la Calzadilla de la Cueza 17 km ..	221
Ziua 18. De la Calzadilla de la Cueza până la Sahagún 22 km	229
Ziua 19. De la Sahagún până la El Burgo Ranero 17 km	238
Ziua 20. De la El Burgo Ranero până la Mansilla de las Mulas 19 km	245
Ziua 21. De la Mansilla de las Mulas până la León 19 km....	251
Ziua 22. De la León până la Mazarife 24 km	257
Ziua 23. De la Mazarife până la Astorga 30 km	264
Ziua 24. De la Astorga până la Rabanal del Camino 19 km ...	271
Ziua 25. De la Rabanal până la Ponferrada 32 km	277
Ziua 26. De la Ponferrada până la Villafranca del Bierzo 23 km	282
Ziua 27. De la Villafranca până la O Cebreiro 28 km	290
Ziua 28. De la O Cebreiro până la Triacastela 21 km.....	297
Ziua 29. De la Triacastela până la Sarria 21 km	304
Ziua 30. De la Sarria până la Portomarín 23 km	309
Ziua 31. De la Portomarín până la Palas de Rei 23 km	315
Ziua 32. De la Palas de Rei până la Arzúa 28 km.....	321
Ziua 33. De la Arzúa până la Amenal 23 km	328
Ziua 34. De la Amenal la Santiago de Compostela 15 km	336
POSTFAȚĂ	343
Mulțumiri	345
DESPRE AUTOARE	346

PARTEA I

Po-19 august 2005, la ora 18.00, în urma unui apel telefonic disperat de la soră mea măzileană, am înțeles că s-a numărat precum cuvântul "măjitură", încă din prima săptămână a lunii iunie, și că nu se va

UMILINȚA

Moarte

Pe 19 august 2008, am primit un apel telefonic disperat de la sora mea mai mare, Cuky (pronunțat precum cuvântul *cookie*, „prăjitură“), imediat după ora 7 dimineată.

- Oh, Doamne, Sonia, mi-a spus ea ca să când tocmai ar fi primit un pumn în stomac. Bruce a murit!

- Poftim? am zis eu, scuturându-mă din somnul adânc în care mă aflasem cu câteva clipe înainte.

- Bruce a murit.

- Nu! am reacționat eu, șocată. Când? Cum? Ce vrei să spui? Îi aruncam întrebare după întrebare, confuză și neîncrezătoare.

A murit în somn noaptea trecută, în Durango.

— Grămești, nu pot să cred aşa ceva, am răspuns, profund şocată.

Respirând adânc, vorbind acum extrem de calm, dar încă vizibil zguduită, ea m-a asigurat că e adevărat.

– Da, draga mea. A murit în somn.

– O, nu! Bruce! am strigat, dându-mi seama că fratele meu ieșise din viața mea pentru totdeauna. Tocmai ce-am vorbit cu el, cu două zile în urmă. Îmi ceruse documentarul *Shine a Light*, despre Rolling Stones, ca dar pentru ziua lui. Tocmai i-l comandasem. Nu se poate să fi plecat.

— Știu. E de necrezut, mi-a răspuns ea, părând la fel de uluită precum mine.

LIBRIS

– Cum ai aflat? am întrebat. Cine ţi-a spus?
– Noelle m-a sunat. Prietena lui Bruce a sunat-o şi i-a spus. I-a fost teamă să-i sună pe mama şi pe tata.

– Ei nu ştiu încă?

– Ba da, Noelle s-a dus la ei acum o oră şi i-a anunţat personal. Biata Noelle. Întotdeauna a fost copilul care făcea, în familie, lucruri dificile, precum acesta.

– Ei cum sunt? am întrebat, fiindu-mi dintr-odată teamă pentru ei, îndeosebi pentru mama.

Părinţii noştri nu mai erau tineri. Oare cum au suportat veste? Amândoi au avut extrem de multă grija de Bruce.

– Nu ştiu. Am să-i sună chiar acum să văd. Tu sună-o pe Noelle.

Am închis telefonul şi am rămas cu privirea în gol. Fratele meu avusese o viaţă dificilă. Se luptase cu schizofrenia, tulburarea bipolară, dependenţe şi depresia, precum şi cu o întreagă pleiadă de boli fizice încă din adolescenţă. Dar întotdeauna a părut că rezistă şi, recent, părea că o duce mult mai bine.

A fost un frate dificil, atât din cauza bolilor sale, cât şi din pricina temperamentului încăpătanat. Cu toţii îl iubeam foarte mult şi făceam tot posibilul să-l ajutăm; însă era dornic să facă lucrurile în felul său, uneori în mod egoist şi miop, provocând o mulțime de tensiuni insuportabile în familie, îndeosebi pentru părinţii noştri.

În inima sa, era adesea precum un copil. Fusese tobosar şi cântase în diverse trupe toată viaţa. Iar asta îl duse către probleme cu drogurile, mai mult ca orice; erau parte a lumii sale rock and roll. Era şi artist, poet şi un bucătar talentat. Iubea muzica, mâncarea, prietenii, familia şi, bineînteles, o adora pe pisica lui, Fata Iernii. Avea o inimă uriaşă şi nu se închise niciodată în sine, în ciuda tuturor provocărilor prin care trecea.

Cea mai importantă realizare a lui Bruce a fost absolvirea facultăţii cu diplomă în design pe computer, obţinută abia de puţin timp. Din cauza afecţiunii sale psihico-afective, îi era greu să se concentreze, însă era hotărât. Doar cu câteva luni înainte, ieşise în faţă, împreună cu ceilalţi absolvenţi ai University of Colorado, în Denver, pentru a-şi primi diploma. Fusese un moment magnific al vieţii sale şi eram cu toţii mândri de el.

De-a lungul anilor, părinții noștri îl susținuseră în toate modurile. Deși el locuia cu iubita lui, de mult timp părinții, îndeosebi tata, aveau grija ca viața lui să urmeze cursul potrivit.

Întrucât Bruce nu conducea, tata îl ducea la școală, la programările medicale și la cumpărături. De asemenea, îl ajuta să-și plătească facturile și avea grija de casa unde locuia, proprietatea iubitei lui. Tot timpul era ceva de făcut pentru el, iar asta ne consuma pe toți.

De mulți ani, atât mama, cât și tata vorbeau cu Bruce de mai multe ori pe zi. De fapt, cea mai mare preocupare a tatălui meu era cine va avea grija de Bruce după moartea sa, în ciuda faptului că îl asigurasem că nu există motive de îngrijorare, întrucât ne vom ocupa cu toții. Însă tata își făcea griji, extrem de mult. Bruce nu constituia o sarcină prea plăcută, iar tata se întreba dacă noi vom putea să ne ocupăm de el cu aceeași răbdare.

În ultimul timp, cu toții eram optimiști în legătură cu Bruce. După ceea ce păruse a fi fost o eternitate de drame și traume, acum arăta că se simte și se comportă mai bine ca oricând, fiind mai capabil să se autosusțină, din toate punctele de vedere.

Iubita lui, cu care avea o relație de mult timp, fusese transferată din Denver în Durango, Colorado, iar el se hotărâse să-și petreacă vara acolo, ca să nu stea departe de ea. Fata obținuse o slujbă bună într-o farmacie, după ce avusese o mulțime de dificultăți emoționale și financiare. Familia mea răsuflase ușurată, încurajată să-i vadă pe amândoi cum se schimbă și devin din ce în ce mai autonomi.

Dincolo de boala și de consumul de droguri, Bruce era un om minunat. Avea cel mai frumos zâmbet din lume și, când îți zâmbea, nu puteai decât să-i răspunzi la fel, pe loc. În copilărie noi doi eram foarte apropiati, el fiind doar cu un an mai mare decât mine. Ne jucam și inventam chestii aşa cum numai frații o fac, reușind să intrăm într-o mulțime de încurcături pe măsură ce creșteam.

Totul a început să se schimbe în jurul vîrstei de 10 ani, când a primit primul său set de tobe. Eu am fost lăsată cu ochii în soare pentru rock and roll. Bruce cânta într-o trupă împreună cu celălalt frate al nostru, Neil; apoi, de-a lungul anilor, a ajuns să cânte în mai multe trupe. Din nefericire, acea lume a adus cu ea o mulțime de droguri, ceea ce m-a îngrozit de moarte. Eu am fugit; el s-a scufundat în ea.

Le-a încercat pe toate, iar unele au pus stăpânire pe el, devastându-i mintea și trupul.

În cele din urmă, Bruce a cedat și a avut nevoie de îngrijire medicală și tratament, pentru minte și trup, ca să-și recupereze sănătatea și viața. Dar în momentul în care s-a decis să se însănătoșească, a ieșit de pe traекторia dificilă și părea că reușește, treptat, îndeosebi cu ajutorul tatălui meu.

Am avut mari speranțe și am fost extrem de încântăți atunci când s-a hotărât să se mute în Durango. Asta ne-a arătat că se simte puternic și încrezător, ieșind de sub susținerea zilnică a părinților.

Odată ajuns acolo, a început să facă yoga pentru a-și trece timpul și a se menține în formă. A slăbit vreo 18 kg, lucru extraordinar, întrucât se îngrășase din cauza medicamentelor pe care le lua pentru problemele sale psihice continue. Era mândru de asta și părea mai fericit decât fusese de mult timp.

De fapt, cu două zile în urmă avusesem probabil cea mai satisfăcătoare conversație cu el, după mulți ani de zile; iar acum, au zind că a murit, îmi era aproape imposibil să asimilez asta.

Stând în tacere, m-am rugat pentru spiritul lui Bruce și tranziția sa pașnică. Apoi am ridicat receptorul și am făcut o rezervare pentru un zbor către Denver. Era timpul să merg acasă și să-l pregătesc pentru odihnă veșnică.

Înmormântarea a fost ireală. Părinții mei, deși zguduiți, au fost puternici și demni. Tatăl meu a fost cel mai tăcut și extrem de emoționat. Abia putea vorbi, luptându-se cu lacrimile, aşa cum fac majoritatea celor din generația sa. Mama oscila între a fi extrem de optimistă că Bruce era acum în Rai și a fi profund confuză și copleșită de faptul că murise. În mod vizibil, șocul nu i se diminuase încă.

Împreună cu frații și surorile mele, i-am înconjurat pe amândoi și am făcut tot posibilul pentru a-i alina și a-i proteja de durerea pe care, evident, o simțeau. Nu mă puteam gândi decât la faptul că, în sfârșit, Bruce se eliberașe de chinurile fizice. Mă bucuram pentru asta.

Șase săptămâni mai târziu, am mers în Japonia pentru a ține un curs. A fost o călătorie rapidă; m-am întors acasă după numai 5 zile. Când am aterizat, am primit un mesaj pe căsuța vocală de la soțul meu, Patrick, care-mi spunea că mă va aștepta înăuntru, în aeroport, ceea ce nu mai făcuse niciodată. Întrucât călătoresc foarte mult, tot

ceea ce făcea era să opreasă mașina în dreptul ieșirii, iar eu mă urcam repede imediat ce-mi recuperam bagajul. Uneori chiar luam un taxi până acasă. Era în neregulă că venea înăuntru în aeroport să mă întâmpine, ceea ce am simțit și din vocea lui. Dintr-o dată, mi-a făcut frică.

Mi-am recuperat bagajul și am trecut rapid prin controlul valamal. De îndată ce am ieșit de la vamă, intrând în aeroport, l-am văzut pe Patrick așteptându-mă, cu față complet palidă.

M-am îndreptat direct către el și l-am întrebat ce s-a întâmplat. El a clătinat din cap, m-a luat de mâna și mi-a spus:

– Îmi pare rău, Sonia. Tatăl tău a murit în această dimineață.

Humpty Dumpty

Trampy Dampy i se întâinea în formă. A slabit vîco 18 kg, lucru extraordinar, întrucât se îngăduie să mănânce medicamentelor pe care le luă pentru problemele sale psihice. Era măđadu de asta și cărea mai mult.

La puțin timp după moartea lui Bruce și a tatălui, viața mea a început să se dezintegreze. Nu cea profesională – aceasta reprezenta singurul domeniu al vieții mele unde găseam mândgăiere, chiar putere. Indiferent că lucram individual cu clienți, țineam cursuri sau vorbeam la evenimente, atunci când mă aflam în fluxul serviciului pentru alții eram una cu spiritul meu și la milioane de kilometri depărtare de suferință și nefericirea mea în creștere. Când lucram sau predam, eram fericită. Problema era că nu puteam lucra 24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână, deși au fost zile în care aproape am reușit asta.

Pe măsură ce şocul iniţial şi tristeţea provocată de cele două pierderi începeau să se estompeze, m-am trezit consumată de mânie. În vârful listei cu ţintele furiei mele era Bruce. Fratele meu adusese atât de multă durere familiei, atât de mulţi ani, din cauza dependenţelor sale, încât moartea sa fusese doar încă un glonţ în inimile noastre. Încercasem să fiu bună şi iubitoare cu el în timpul vieţii sale, dar egoismul şi dependenţele sale îmi făcuseră sarcina astă extrem de dificilă.

De-a lungul anilor, îi ignorasem cea mai mare parte a comportamentului său insuportabil, spunându-mi că, spiritual vorbind, ceea ce aveam de făcut era să-l iubesc și să-l susțin, în ciuda acțiunilor sale. La urma urmei, nu era sănătos din punct de vedere fizic și emoțional. Am făcut tot ce mi-a stat în putere pentru a fi o soră bună, dar el era atât de manipulator și de egoist, încât mă dezgustase de nenumărate ori.

Dar nu îi spusesem niciodată. În schimb, am încercat doar să-l iubesc și să-l accept aşa cum era. Am reușit să fac asta cât timp a trăit. Deci acum eram îngrozită că, dintr-o dată, nu mai pot face asta. Aveam atât de multă furie reprimată la adresa lui, încât asta mă lăsa fără respirație.

Și mi-era rușine. Nu trebuia să fiu furioasă pe el. Pentru Dumnezeu, era mort! Trebuia să simt iubire necondiționată pentru el și să mă bucur că și-a găsit pacea.

Dar asta nu putea tăgădui haosul, drama și manipularea pe care, atât de des și pentru atât de mult timp, comportamentul său le adusese asupra familiei – iar asta mă făcea să fiu atât de furioasă. De ce a trebui să fie atât de nemernic și să-i facă pe ceilalți să nu aștepte nimic ce la el? De ce a trebuit să trăiască scutit de pedeapsă pentru toate modurile în care ne provocase suferință nouă, celorlalți? Regula tacită a familiei (sau, poate, doar a mea) era aceea că eu, cea mai puternică și mai norocoasă, trebuia să fiu bună, iubitoare, să ofer, să nu judec, să accept – și să nu am nici măcar o reacție negativă la adresa comportamentului său intolerabil. Și, când a trăit, reușisem oarecum să mă descurc cu asta. Însă acum se pare că aveam o intensă reacție negativă întârziată la adresa lui, pe care nu puteam să mi-o reprim.

M-am rugat ca aceste emoții să dispară, dar ele nu se clinteau, și, din acest motiv, eram dezamăgită de mine însămi. A fi atât de furioasă pe fratele meu mort nu se potrivea cu imaginea mea de sine, de învățător și ghid spiritual, iar asta mă făcea să mă simt jenată.

Dacă lăsam să observe cineva că nutresc astfel de sentimente, îndeosebi profesori sau colegi spirituali, eram imediat admonestată. Mi se spuneau lucruri precum „Iartă-l“, „Nu-l judeca“, „A fost în karma ta să ai un frate ca el“, „Fii recunoscătoare că n-ai fost tu în locul lui“, „Sunt surprins că simți asta, având în vedere că tu ar trebui să știi mai bine cum stau lucrurile“. În esență, auzeam aceleași cuvinte pe care mi le spuneam mie însămi când el trăia. Acum, aceste cuvinte doar mă făceau și mai furioasă.

Mă retrăgeam rușinată și fierbeam și mai mult în tăcere când eram singură.

Mă simțeam îndeosebi furioasă pe mine însămi pentru că-i încredințasem emoțiile mele conflictuale soțului meu, Patrick.

Deseori, în loc să mă asculte pur și simplu, el îmi aproba reacția față de comportamentul inaceptabil al lui Bruce din toți acești ani. Tot ceea ce voiam să aud era „Îmi pare rău, Sonia“, dar aceste cuvinte n-au venit niciodată.

Eram extrem de furioasă că el nu reușea să mă aline în marea mea durere. De ce nu putea doar să mă strângă în brațe și să mă asigure că totul va fi bine? De ce nu putea vedea că atât de multe pierderi, toate neașteptate, mă sufocau cu amărăciune și confuzie? În loc de asta, el se retrăgea, lăsându-mă să mă lupt cu durerea de una singură.

În plus față de acest coșmar al furiei, eram mâniaosă și pe tatăl meu. Toată viața fusesem o „fată bună“ și făcusem tot ce-mi stătuse în putere ca să-l iubesc și să-i fiu alături. Dar mulți ani – și pentru motive pe care nu le puteam înțelege deloc –, el a părut indignat pe mine și mă lăsase să văd asta. Deseori, când eram copil, își pierdea cumpătul și mă plesnea; iar când am crescut, mi-a spus că nu am fost dorită întrucât o supăram pe mama. Când ceea ce făceam a început să apară în cărți și devineam tot mai cunoscută, mi-a spus că nu trebuie să vorbesc despre asta când veneam în vizită. Nu îmi era permis să vorbesc despre cărțile și cursurile mele, nici despre alte lucruri în care înregistram succes, întrucât se temea că asta ar fi pus-o în umbră pe mama.

Nu am înțeles niciodată aceste condiționări, dar am fost de acord cu ele. Doar că acum mă înfuriau. Ce tip de control ciudat exercitase asupra mea în toți acești ani? Era ca și când mi-ar fi alungat lumina, ceea ce mă rănea îngrozitor, deși nu manifestasem asta niciodată, nici în fața lui, nici în fața mamei. Pur și simplu, am respectat această dorință absurdă și extrem de dureroasă și am încercat să fiu iubitoare cu el în ciuda tuturor tensiunilor.

Acum eram furioasă pe tata pentru refuzul său de a-mi vedea și prețui darurile. Dar, mai rău, eram și mai furioasă pe mine în-sămi pentru că experimentam aceste emoții imature pe care le aveam dintr-odată față de el, atât de repede după moartea sa. Nu simțisem astfel de emoții ani de zile, iar pe unele nu-mi dădusem voie să le simt niciodată.

„Haide, Sonia. Chiar aşa? Nu ţi-ai rezolvat nici acum rănilor din copilarie?“ mă admonestam singură. „Cât de patetică ești!“

Tata a iubit-o pe mama ca un nebun, considerând-o centrul universului său. Nu dorea ca nimeni, inclusiv eu, să o pună în um-

bră. Credeam că ajunsesem să accept asta, chiar să capăt o apreciere înțelegătoare pentru devoțiunea lui față de mama. La urma urmei, cât de multe iubiri extraordinare – precum a lui pentru mama – poți întâlni în viață?

Tata a întâlnit-o pe mama, româncă de origine, în orașelul Dingolfing, din Germania, către sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial. Ea, prizonieră de război, tocmai fusese eliberată, iar tata era ofițer american cantonat acolo. La puțin timp, s-au căsătorit. El avea 20 de ani, ea – 16.

Tata și-a adus soția însărcinată în America și au avut șapte copii. El s-a simțit responsabil pentru ea în multe feluri, încurând-o cu un devotament și o loialitate aproape eroice. Era un adevărat cavaler în armură strălucitoare. Dar, ca un cavaler, deseori considera drept inamic pe oricine sau orice o putea pune în umbră.

Eu am primit numele mamei – și am semănat foarte mult cu ea. Eram convinsă că tatei nu-i plăcea această similitudine. Trebuia să existe numai o singură femeie de acest fel. Cumva, am ajuns să accept asta în timpul vieții lui și chiar nu m-am simțit ofensată. Prin urmare, de ce acum, imediat ce el murise, au izbucnit astfel de sentimente de furie la adresa lui?

Nu era ca și cum el nu a fost niciodată de partea mea. Când eu și Patrick ne-am cumpărat prima casă, un apartament dărăpat în Chicago, imediat ce am rămas însărcinată cu prima noastră fiică, a petrecut mai bine de o lună cu noi, ajutându-ne neobosit la renovarea casei înainte de nașterea copilului. La acea vreme am simțit că mă iubește cu adevărat și că dorește să-mi arate sentimentele în cel mai înalt mod posibil.

Prin urmare, nu e ca și cum nu aş fi încercat să trec peste și să-mi vindec rănilor din copilărie înainte de moartea lui. Credeam că reușisem. Am participat la seminarii de vindecare, am consultat un terapeut, am citit o tonă de cărți în domeniu, am studiat cu profesori renumiți care afirmau că tot ceea ce se petrece în viață cuiva e parte a karmei și a lecțiilor vieții proprii și că nimeni nu este victimă.

Și am acceptat și crezut categoric toate acestea. Am trăit după aceste principii și, în general, eram împăcată cu această viziune asupra vieții și cu relația mea dificilă cu tata.